

PERMBLEDHJE JOTEKNIKE E VLERESIMIT TE NDIKIMITNEMJEDIS PER AKTIVITETIN MINERAR SHFRYTEZIM I GURIT GELQEROR PLLAKOR

Zona minerare nr.347/5, Objekti « Krahes » Tepelene



INVESTITOR: KRAS 2018 shpk

PERMBAJTJA

Hyrie

- a) Pershkrim i shkurter i mbuleses bimore te siperfaqes ku propozohet te zbatohet projekti, shoqeruar me foto
- b) Informacion per pranine e burimeve ujore ne siperfaqen e kerkuar nga projekti dhe ne afersi te saj
- c) Nje identifikim te ndikimeve te mundshme negative ne mjedis te projektit, perfshire ndikimet ne biodiversitet, toke, uje, ajer.
- d) Nje pershkrim te shkurter per shkarkimet e mundshme ne mjedis te tilla si , ujera te ndotura, gaze dhe pluhur, zhurme, si dhe prodhimin e mbetjeve
- e) Informacion per kohezgjatjen e mundshme te ndikimeve negative te identifikuara
- f) Te dhena per shtrirjen e mundshme hapesine te ndikimit negative ne mjedis, qe nenkupton distancen fizike ngavendodhja e projektit dhe vlerat e ndikuara qe perfshihen ne te
- g) Mundesine e rehabilitimit te mjedisit te ndikuar dhe mundesine e kthimit te siperfaqes te mjedisit te ndikuar ne gjendjen e meparshme, perfshire edhe token bujqesore , si dhe kostot financiare te peraferta per rehabilitimin
- h) Masat e mundshme per shmangien dhe zbutjen e ndikimeve negative ne mjedis
- i) Ndikimet e mundshme ne mjedisin nderkufitar (nese projekti ka natyre te tille)

HYRJE

Subjekti “ **KRAS 2018**”shpk është një shoqëri vendase REGJISTRUAR PRANE Qerndres Kombetare te Biznesit me NIPT; L86329202G dhe administrator Altin Gedaj.

Shoqeria eshte shpallur fituese per shfrytezimin e zones minerare nr.347/5 , objekti “Krahes” Tepelene me Njoftim Fituesi nr.15256/3 Date 10.01.2019 nga MIE duke fituar te drejten per aplikim per marrjen e lejes mierare të shfrytëzimit ne kete zone minerare.

Vendndodhja e objektit

Objekti i gelqeroreve per te cilin hartohet studimi ndodhet ne territorin e fshatit Krahes te rrethit te Tepelenës, ne te djathte te rruges qe lidh fshatin Krahes-me fshatin Kalivaç, ne veri –verilindje te ketij te fundit rreth 1 km large fshatit Krahes. Ne pjesen veriore dhe ate jugore ky objekt kufizohet nga rruga automobilistike, kurse ne anen lindore e verilindore, jugore dhe veriperendimore kufizohet nga zona te tjera shfrytezimi, ku disa subjekte te tjere ushtrojne aktivitet ne prodhimin e pllakave te gurit.

Nr	Koordinatat	
	Y	X
1	44 02 000	44 77 505
2	44 02 000	44 77 817
3	44 02 325	44 77 817
4	44 02 325	44 77 505

Siperfaqja e zones se kerkuar eshte 0.101 km²

a) Pershkrim I shkurter I mbuleses bimore te siperfaqes ku propozohet te zbatohet projekti, shoqeruar me foto

Ne Evrope vendi jone radhitet ne vendet me llojshmeri bimore me te madhe, qe lidhet me ndryshimin e klimes, te tokave, te relievit etj. Ne rajonet perendimore dhe bregdetare mbizotrojne llojet mesdhetare te bimesise si: mareja, shqopa, ilqja, etj., kurse ne brendesi te tyre, bimet e Evropes Lindore dhe Qendrore si: dushku, ahu, bredhi, pisha e zeze etj. Gjithashtu jane te shumta bimet endemike, pra bimet qe riten vetem ne vendin tone. Per shkak te mbizotrimin te relievit kryesisht kodrinoro-malor, qe kushtezon ndryshime te dukshme te klimes dhe te faktoreve te tjere, bimesia eshte e shkallezuar ne drejtimin vertikal ne kater breza: **brezi i shkureve dhe i pyjeve mesdhetare, brezi i dushqeve, brezi i ahishteve dhe i haloreve dhe brezi i kullotave alpine.**

Mbulesa bimore qe rritet ne zone eshte e tipit mesdhetar , perfaqesohet kryesisht nga shkurre mesdhetare te tipit te makjeve, me gjelberim te perhershem e gjetherenese. Bimet

kryesore qe rriten jane, Xina(*pistacia lentiscus L.*), mare (*arbutus unedo L.*), Shqopa (*erika arborea L.*) prralle etj.

Kjo zone ka mbi siperfaqen e saj bar dhe shkurre te rralle. Tek tuk rritet druri, por ne te gjithe siperfaqen qe planifikohet per shfrytezim, nuk ndodhet asnje lloj peme. Siperfaqja e planifikuar per shfrytezim nuk eshte toke bujqesore apo kullote.



b) Informacion per pranine e burimeve ujore ne siperfaqen e kerkuar nga projekti dhe ne afersi te saj

Per nga pikpamja hidrologjike dhe hidrografike objekti i kerkuar ndodhet ne kushte te mira. Nuk ka burime natyrale ujërash. Eksperienca e meparshme e shfrytezimit te tij ka treguar se ne zone nuk jane takuar ujëra nentokesore dhe burime te perhershme me perjashtim te rreshjeve te ndryshme atmosferike.

Nga pikpamja gjeografike terreni ku shtrihet objekti qe kerkohet per shfrytezim, eshte terren kodrinor. Zona e kerkuar per prodhimin e gureve pllakore ndodhet ne shpatin shkembore qe vijne ana veri lindore

Vete terreni ku kerkohet leja minerare eshte i pak aksidentuar dhe shume i shpelare nga erozioni. Ne siperfaqe vihen re proska te thella te cilat ne shumicen e kohes jane te thata . Thellesia e prerjeve erozionale te krijuara nga gryerjet ne shume raste eshte e konsiderueshme

Nuk vihen re burime natyrale ujrash. Pikerisht ne vendin ku kerkohet leja minerare ndodhet nje prroske e thelle, rreth 20 m, ne te cilen, ne stinen e thate nuk rrjedhin ujra. Kur ka reshje, neper te rrjedhin me rrembim ujra siperfaqesore per shkak dhe te pjerresise mjaft te madhe te terrenit.

c) Nje identifikim te ndikimeve te mundshme negative ne mjedis te projektit, perfshire ndikimet ne biodiversitet, toke, uje, ajer.

Ndikimet ne biodiversitet

Duhet theksuar se siperfaqja qe do te shfrytezohet eshte kurrizore kodre . Aktiviteti shfrytezimit me kariere prek perkohesisht peizazhin ekzistues dhe topografine e saj per gjate kryerjes se aktivitetit . Theksojme se ne afersi shfrytezojne edhe subjekte te tjera. Me masat qe do merren per rehabilitimin e saj, gjelberimin me bime qe rriten ne zone, gjate shfrytezimit dhe ne mbyllje te aktivitetit , peizazhi dhe topografia e zones do te permiresohet dukshem.

Dëmtimi i vegetacionit bimor, sidomos gjatë hapjes se karieres dhe shfrytezimit te shkalles se pare dhe te dyte është faktor negativ. Objekti i kerkuar ndodhet prane rruges automobilistike qe lidh fshatrat e zones.

Ushtrimi i aktivitetit minerar ne vitet e fundit ka bere te mundur ndertimin e nje rrjeti shume te dendur rruges qe lidhin objektet e shfrytezimit me rrugen kryesore me Krahes-Kalivaç Rruga kryesore dhe ato dytesore ne zone jane kryesisht ne gjendje te mire te shtruara dhe shfrytezimi i ketij objekti do te ndikojte dukshem ne permiresimin e infrastruktures se zones.

Zona që do të shfrytëzohet nuk ka bimesi të lartë është plotësisht e zhveshur dhe vende-vende rriten shkurre ku lartësia nuk i kalon 0.5m dhe në vende të tjera është shfaqje shkembore.

Nga ky aktivitet nuk demtohet flora dhe fauna e rrezikuar e percaktuar në VKM nr. 804. dt. 4.12.2003 dhe e listuar në urdherin e Ministrit nr. 146, dt. 8.5.2007. Nga subjekti në zbatim të projektit do të merren masa që zona në shfrytëzim të jetë gjithmone e kufizuar dhe të rehabilitohet duke u pyllëzuar. Ndërsa për të menjanuar erozionin nga ujërat e rreshjeve atmosferike në skarpën e sipërme të shkalleve do të ndërtohen kanale dhe kuletat që ujërat të drejtohen në zona që nuk demtojnë tokën, gjithashtu sheshet e shkalleve të karrierës do të hapen me pjerrësi nga skarpata e shkallës që ujërat të rrjedhin në drejtimin e duhur.

Zona e kerkuar për shfrytëzim nuk përfaqëson zone me rëndësi të veçantë dhe për këtë arsye nuk është parashikuar sipas Strategjisë për "Ruajtjen e Biodiversitetit dhe Planit të Veprimtari si Zonë e Mundëshme" për tu shpallur "Peizazh i mbrojtur".

Ndikimet në tokë

Zhvillimi i aktivitetit nuk ka shkarkime ndotëse në tokë, në vendet e caktuara në projekt (depozitat e sterileve) parashikohet depozitimi i materialit të papërdorshëm dhe përpunimi i tij me tokë vegjetale për të mundësuar mbjelljen e bimëve dhe pemëve karakteristike të zonës gjatë fazës së rehabilitimit. Sasia e përgjithshme e zbulimit, për të gjithë karrierën, parashikohet të kryhet duke filluar nga viti i parë dhe gradualisht në vitet e tjera në vazhdim.

Sasia e përgjithshme e zbulimit do të depozitohet në sheshin fundor të karrierës, +50 brenda kufijve të sipërfaqes së kerkuar. Në planimetrinë perkatese është konturuar sipërfaqja e depozitimit të sterileve. Sasia e përgjithshme e zbulimit do të depozitohet përkohësisht dhe pjesërisht në pjesën fundore të karrierës, brenda kufijve të sipërfaqes së kerkuar. Në planimetrinë perkatese është konturuar sipërfaqja e depozitimit të sterileve. Sterilet e depozituara do të përdoren për rehabilitimin progresiv të karrierës i cili do të realizohet sipas projektit për rehabilitimin e karrierës në fund të shfrytëzimit.

Sipërfaqja e sheshit të depozitimit të sterileve parashikohet prej rreth 15000 m².

Ndikimet në ujë

Në procese teknologjike të shfrytëzimit të gurit gelqeror me karriere nuk do të përdoret uji. Aktiviteti do të prodhojë gur gelqeror i cili do të shërbejë si lëndë e parë në industrinë e ndërtimit. Në ditë me rreshje në karriere nuk punohet.

Ujërat e shiut do të sistemohen përmes hapjes së kuletave dhe kanaleve për drenazh dhe disiplinimin e ujërave të rreshjeve atmosferike.

Ujë do të përdoret për sperkatje për eliminim të pluhurave që krijohen gjatë shfrytëzimit të shkalleve të karrierës.

Ndikimet në ajër

Zhvillimi i aktivitetit do të sjell emetime të pluhurave në mjedis gjatë shfrytëzimit të karrierës, burime të tjera ndotëse për ajrin nuk do të ketë. Pajisjet që do të përdoren për

shfrytezimin dhe transportin e gurit gelqerore pllakor do te jene bashkohore dhe ne gjendje te mire teknike ne menyre qe te shmangen emetimet nga djegia e lendeve djegese qe ato perdorin.

Shfrytezimi gurit gelqeror pllakor me kariere eshte nje proces i thjeshte pune me nxjerrje te blloqeve, ngarkim te prodhimit me eskavator dhe transport me kamione. Megenese nuk do te perdoren ne procesin e shfrytezimit lende te demshme, nuk do te kete shkarkime te lendeve kimike te demshme per mjedisin ne ajer, toke dhe uje. Siperfaqja qe do t'i nenshtrohet shfrytezimit nuk eshte toke bujqesore produktive. Ushtrimi i aktivitetit ne kete siperfaqe nuk ndikon negativisht ne cilesine dhe sasine e tokes bujqesore. Tokat bujqesore ndodhen jasht zones ku do te kryhet aktiviteti.

d) Nje pershkrim te shkurter per shkarkimet e mundshme ne mjedis te tilla si , ujera te ndotura, gaze dhe pluhur, zhurme, si dhe prodhimin e mbetjeve

Uji do perdoret per lagien e territorit per paksimin e pluhurave gjate procesit te nxjerrjes se gurit gelqeror do sigurohet permes depozitave nga shoqeria.

Ujerat e shiut do te sistemohen permes kanaleve perimetrike dhe me pas do i bashkohen ujrave te çarjeve, debiti i te cilave varet nga reshjet atmosferike. Theksojme se ujerat nuk permbajn elemente kimike ndotes.

Zhvillimi i aktivitetit do te sjell emetime te pluhurave ne mjedis gjate shfrytezimit te karieres, burime te tjera ndotese per ajrin nuk do te kete. Pajisjet qe do te perdoren per shfrytezimin dhe transportin e gurit gelqerore pllakor do te jene bashkohore dhe ne gjendje te mire teknike ne menyre qe te shmangen emetimet nga djegia e lendeve djegese qe ato perdorin.

Ky aktivitet do te kryhet larg zonave te banuara, ne shpatin e kodres me depozitime gjeologjike te gurit gelqeror pllakor. Aktiviteti i shfrytezimit te vendburimit do te behet ne nje zone te kufizuar ne krahasim me siperfaqen dhe popullsine e rajonit. Per zhvillimin e aktivitetit nuk do perdoret toke shtese vec asaj te miratuar per shfrytezim.

Zhurmat ne fazen e ndertimit kryesisht vijne :

- nga makinerit qe do perdoren per pergatitjen e shesheve te shkalleve te shfrytezimit te karieres.

Gjate fazes se pare te ndertimit paisjet e perdorura do te jene nje eskavator qe do te hap shkallet e karieres dhe fadroma e pastrimit te sheshit .

Makinerit dhe niveli i pranueshem i zhurmave

<i>Lloji makinerise</i>	<i>fuqia motorike P (kw)</i>	<i>niveli pranueshem i zhurmes db</i>
<i>Eskavator me zinxhira Fadrome</i>	<i>p = 55</i>	<i>65</i>

<i>Eskavator, paisje ngritese Transportues, sonde, etj</i>	<i>p = 15</i>	65
<i>Matrapik ne eskvator</i>	<i>p = 15</i>	66

Paisjet e makinerit qe do perdoren ne kete aktivitet do plotesojne direktiven 2000/1/14/CE te Parlamtetit Evropian dhe e KE 8 maj 2000, do jene te standartit te aplikueshem ne BE per zhurmat.

Ndikimi nga zhurmat ne fazen funksionale te aktivitetit

Burimet e zhurmave jane ne siperfaqe. Çdo burim perhap vale zhurme. Fusha akustike qe rezulton varet nga karakteristikat e absorbimit dhe reflektimeve te te gjitha pengesave ekzistuese, ndermjet burimit dhe receptorit.

Energjia zvoglohet per gjate rruges si rezultat i absorbimit te siperfaqeve, divergjences gjeometrike dhe absorbimit atmosferik.

Program i perdorur per llogaritjen e nivelit te zhurmave merr parasysh faktori

“A” – niveli i presionit te zhurmes te llogaritur

Faktori « A » perbehet nga kontribuesit qe vijojne

Niveli i fuqise se zhurmes ne drejtim te perhapjes $L_{ne\ drejtim\ te\ eres}$, llogaritet per cdo burim

$$L_{ne\ drejtim\ te\ eres} = L_{W_} - A$$

Ndikim te zhurmave do te kete gjate procesve te punes se shfrytezimit.

Niveli i zhurmave te ketyre makinerive , eshte i atij niveli qe nuk influencon si per te punesuarit dhe per banoret dhe gjallesat per rreth tij.

Niveli zhurmave nga puna e njekoheshme e makinerive ne distance 7 m nga to, eshte me i vogel se 70 dB. Duke mare parasysh shprehjen e nivelit te intensitetit akustik te nje zhurme me relacionin e me poshtem :

$$L = 10 \lg(I_1/I_0) \text{ ku}$$

L- Niveli akustik i zhurmes te marre ne konsiderate .

I₁ - Intensiteti akustik i zhurmave

I₀ - Intensiteti akustik i references

Vleresojme se niveli akustik i zhurmes ne rruge eshte me i ulet se aii zhurmes se nje makine qe kalon ne te, praktikisht ai eshte 40-50 dB qe i pergjigjet kushteve te nje bisede me ze normal.

Fenomene te tilla si vibracion, ndricim, nxehtesia jane te paperfillshme ne zhvillim te ketij aktiviteti ne kete objekt.

Siç thame edhe me siper, zhurmat qe do te krijohen gjate procesit te punes ne objekt jane vetem ato te shkaktuara nga makinerite e shfrytezimit ,te ngarkimit e te transportit te cilat ato jane brenda normave.

Nga kryerja e aktivitetit minerar per shfrytezimin e gelqeroreve pllakore, mbetjet e ngurta do te jene mbulesa vegjetale dhe copa te gurit gelqeror. Persa l perket mbetjeve sterile ato do te depozitohen ne vendin e caktuar ne projekt (depozitat e sterileve), ketu parashikohet depozitimi i materialit te paperdorshem dhe perpunimi i tij me toke vegjetale per te mundesuar mbjelljen e bimeve dhe pemeve karakteristike te zones gjate fazes se

rehabilitimit. Dherat e depozituara ne damba do te perpunohen me dhera te pasuruara me humuse, do te transportohen dhe shperndahen ne sheshet e shkalleve me trashesi mbi 20 cm dhe do te pyllzohen me bime qe riten ne zone per gjelberimin e saj. Keto sterile nuk jane ndotese per mjedisin toke sepse kane te njejten perberje mineralogjike me token ku do te depozitohen.

e) Informacion per kohezgjatjen e mundshme te ndikimeve negative te identifikuara

Gjate fazes normale te operimit te projektit nuk do te kete emetime te gazeve, lengjeve, mbetjeve toksike, helme te ndryshme dhe substanca te tjera te demshme, te cilat mund te ndikojne negativisht ne shendetin e punonjesve, banoreve dhe mjedisin perreth, floren dhe faunen e zones, burimet ujore. Shfrytezimi gurit gelqeror pllakor me kariere eshte nje proces i thjeshte pune me nxjerrje te blloqeve, ngarkim te prodhimit me eskavator dhe transport me kamione. Meqenese nuk do te perdoren ne procesin e shfrytezimit lende te demshme, nuk do te kete shkarkime te lendeve kimike te demshme per mjedisin ne ajer, toke dhe uje. Siperfaqja qe do t'i nenshtrohet shfrytezimit nuk eshte toke bujqesore produktive. Ushtrimi i aktivitetit ne kete siperfaqe nuk ndikon negativisht ne cilesine dhe sasine e tokes bujqesore. Tokat bujqesore ndodhen jasht zones ku do te kryhet aktiviteti.

Persa i perket ndikimit ne peizazhin ekzistues dhe topografine e saj do te zgjas per gjate kohes se kryerjes se aktivitetit. Me mbylljen e aktivitetit dhe masat rehabilituese zona e shfrytezuar do te kthehet ne nje peizazh me pamje panoramike te pelqyeshme nga syri i njeriut.

f) Te dhena per shtrirjen e mundshme hapesinore te ndikimit negative ne mjedis, qe nenkupton distancen fizike nga vendodhja e projektit dhe vlerat e ndikuara qe perfshihen ne te.

Duke njohur teknologjine, operacionet ne terren dhe menyren e shfrytezimit te objektit u identifikuan ndikimet e mundeshme negative ne çdo receptore - perberes te mjedisit ne objekt.

Identifikimi i ndikimeve – Permes te cilit u percaktua nderveprimi mjedis-projekt i prodhimit te gurit gelqerore pllakor dhe u identifikuan ndikimet e mundeshme gjate kesaj faze sipas receptoreve te mjedisit.

Vleresimi i ndikimeve – Ekspertet mjedisore te fushave te ndryshme bene perpjekje per matjen e gravitetit te ndikimeve . Vleresimi i Sinjifikances ka te beje me vete rendesine e ndikimeve dhe eshte faza me e rendesishme per zbatuesit e projektit sepse argumenton çdo ndikim negativ dhe perafron ate me objektivist me teresine e bashkeveprimeve midis

projektit dhe mjedisit. Kriteret e perdorur per vleresimin e rendesise se ndikimeve variojne dhe drejtohen kryesisht nga vlerat e mjedisit te ndikuar.

Shtrirja fizike- Vlereson siperfaqen apo dimesionin hapsinore te nje ndikimi te dhene ne raport me burimin qe gjeneron ate ndikim, p.sh. ndikimi ne toke nga shfrytezimi eshte nje ndikim saktesisht i percaktuar i cili mund te matet , por ne se do te ket erozion te tokes ndikimi rritet ne permasa fizike te siperfaqes se marre per studim.

- **Kohezgjatja e ndikimit** – Vlereson se sa do te zgjase nje ndikim i caktuar ne dimesionin kohe (ndikim i perhershem apo i perkoshem). Ne rastin tone shfrytezimi i gurit gelqerore eshte e perhereshme per nje afat qe do perkoj me lejen minerare. Ndersa te gjitha ndikimet e tjera negative ne mjedis jane te perkoshme, si shkarkimet e ujit te rreshjeve, emetimet e pluhurave, etj

-**Kthyesheria** –Vlereson mundesin e kthimit te mjedisit te ndikuar ne gjendjen e tij te me pareshme (aftesia per tu rehabilituar dhe regjeneruar)

-**Rendesia** – Realizon nje vleresim total te tre permasave te mesiperme dhe njekohesisht thekson vemendjen qe duhet patur per administrimin e ndikimit.

Ndikimet e parashikuara nuk kane shtrirje te madhe fizike, objekti i shfrytezimit ndodhet ne distance te konsiderueshme nga zona me e afert e banuar dhe nuk preket nga zhvillimi i ketij aktiviteti. Zhurmat qe krijohen gjate hapjes dhe shfrytezimit te shkalleve te karieres nuk perbejn ndotje akustike. Analiza e frekuences te zhurmes te emetuar nga keto makineri dhe pajisje tregon se ato ndodhen nen mesataren e frekuences 100 – 150 Hz , e cila eshte e pranueshme nga veshi i njeriut . Koha ne te cilen do te jene te pranishme keto zhurma eshte vetem gjate dites, meqenese ne objekt do punohet vetem me nje turn. Niveli i zhurmave te ketyre mjeteve ne largesi nuk do te jete i madh dhe do te jete konform normave ne fuqi.

g) Mundesine e rehabilitimit te mjedisi te ndikuar dhe mundesine e kthimit te siperfaqes te mjedisit te ndikuar ne gjendjen e meparshme, perfshire edhe token bujqesore , si dhe kostot financiare te peraferta per rehabilitimin

-MASAT REHABILITUESE

Punimet qe do te kryen per rehabilitimin e zones se shfrytezuar

-Punime inxhinierike

-Punime biologjike

-Punime inxhinierike

-Hapja dhe mirembajtja e rrugeve automobilistike per hyrje ne sheshin e sigurise se shkalleve

-Hapja e kunetave dhe kanaleve per drenazhim dhe disiplinimin e ujerave te rreshjet atmosferike

-Punime biologjike

- Mbushja me dhera humusore me trashesi 30cm te shesheve te shkalleve dhe pergatitja e tokes per mbjellje me bimesi.
- Mbjellja e fidaneve qe rriten ne kete zone
- Mbjellja e bimesise.
- Sherbimet profilaktike ne siperfaqet e rehabilituara.

-Ana biologjike

Zona eshte me depozitime gure gelqerori pllakor qe nuk kane bimesi shume te zhvilluar. Ndryshueshmeria biologjike e zones kushtezohet nga veprimi i klimes mesdhetare. Ne kete zone eshte prania e shkurreve mesdhetare.

Bimesia drunore e larte ne formen e pyjeve pothuajse mungon dhe dominohet nga llojet e shkurreve mesdhetare.

Gjitaret e medhej qe takohen ne kete zone jane dhelpra, lepuri i eger numri i te cilit eshte zvogeluar , nusja e lales etj

Nga shpendet me shpesh takohen thelleza, trumcaket, gushkuqietj. Gjithashtu takohen zvarranik te ndryshem si gjalperinj, hardhuca, breshka, nje numer i pakufizuar insektesh, milingona, etj.

Rehabilitimi zones se shfrytezuar duke u gjelberuar dhe pyllzuar do te permiresoje cilesine e ajrit floren dhe faunen e zones, etj. Mbas rehabilitimit te çdo sheshi do te kryhen te gjitha sherbimet e nevojshme per mbirjen dhe mirembajtje te tyre.

Ne teresi, ne funksionimin e ekosistemeve te tjera nisur nga koncepti i teresise ekologjike keto habitate kane vlere dhe duhet te ruhen dhe rehabilitohen.

Flora dhe vegjetacioni i kesaj zone dominohen nga shkurre te egra. Ne kete kat shkurre ka si mbulesa ne masen me te madhe te tij bimesia barishtore qe zhvillohet ne varesi te drejtpredrejte te mikroklimave dhe eshte rezultat i veprimtarise antropogjene.

-Punime biologjike biodiversiteti

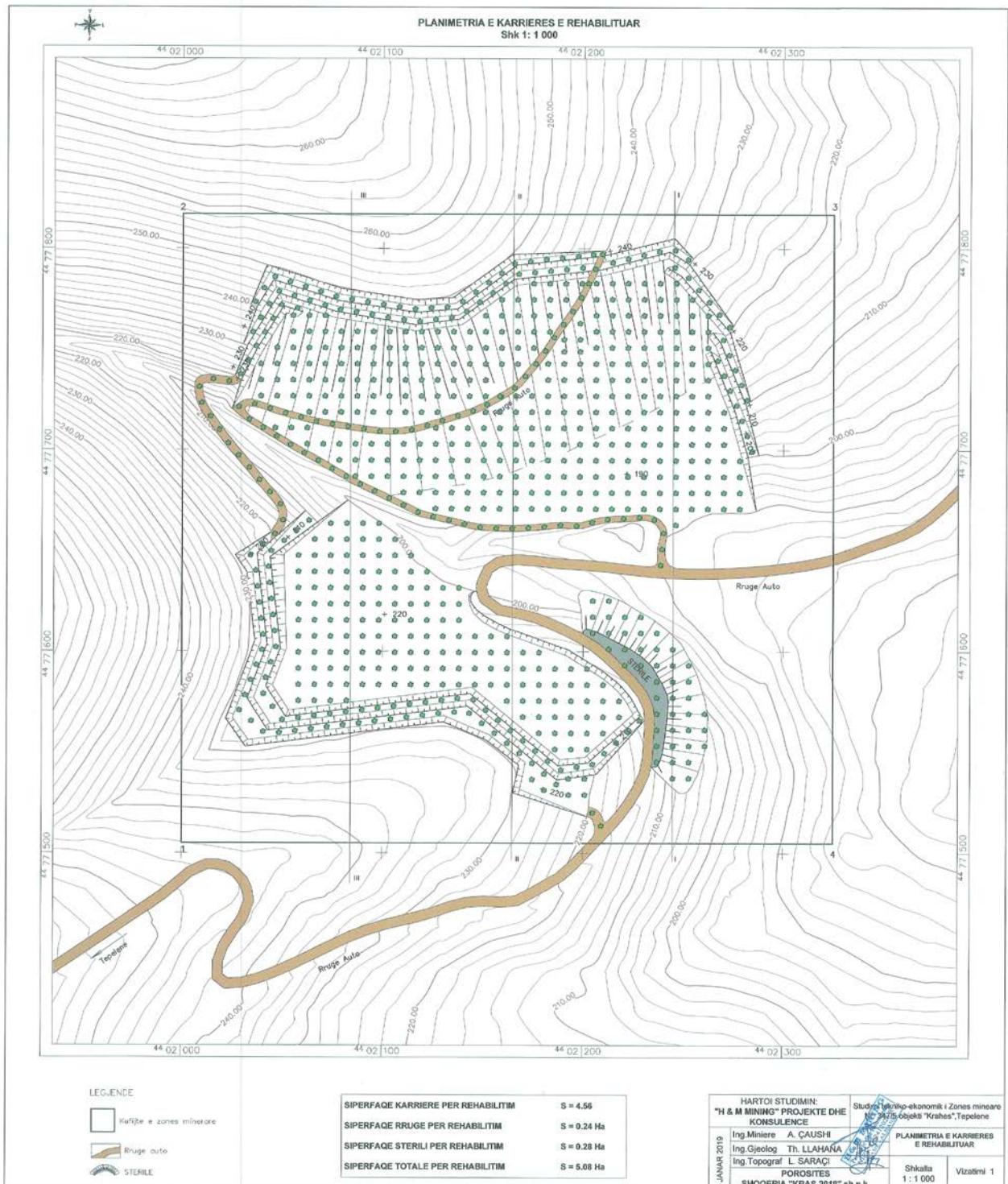
Ndryshueshmeria biologjike e zones kushtezohet nga veprimi i klimave mesdhetare.

Ne kete zone eshte prania e bimesise mesdhetare te shkurreve te ulta dhe barishteve si dhe te ferrave .

Bimesia e larte ne formen e pyjeve masive mungon dhe dominohet nga llojet e siperpermendura dhe dushknajat qe jane deshmitare te pranise se tyre masive ne te kaluaren.

Nisur nga koncepti i teresise ekologjike keto habitate kane vlere dhe duhet te rehabilitohen. Per kete ne zonen e kryerjes se punimeve do te mbillet bimesia e zones dhe bimesi e kultivuar ne te gjitha sheshet e sigurimit qe do te dalin per cdo horizont shfrytezimi.

Pervec filizave do te mbillen edhe bimet barishtore ne sheshet e shkalleve per te krijuar siperfaqe te gjelber. Mbjellja e tyre do te permiresoje ne menyre te dukshme pejsazhin e zones dhe do te ndikoj ne rritjen e popullimit e numrit te gjitareve, shpendeve dhe zvarranikeve, sepse do te krijohen kushtet e nevojshme per zhvillimin e tyre, te folezimit dhe do te eleminohet fenomeni i erozionit.



h) Masat e mundshme per shmangien dhe zbutjen e ndikimeve negative ne mjedis

Per te ulur ne minimum ndikimet nga zhurmat do te merren keto masa:

- Makinerit e ngarkimit dhe transportit të gurit gelqeror pllakor do të jenë bashkekohore që plotesojnë standartet shteterore, të pajisura në marmita silenciatore të pakesimit të zhurmave.
- Për të ulur me tej ndikimin nga zhurmat punetoret detyrimisht do të përdorin pajisjet e mbrojtjes në punë “kufje”

Brenda zonës karriere vlerat e zhurmave janë gjithmone poshtë normave të lejuara. Janë bërë matje të nivelit të zhurmave në disa objekte të ngjashme ku përdoren të njëjtat makineri dhe del se në distancën 10m nga makinerit zhurmat arrijnë nivelin 70 dB.

Emetimet në ajër përfaqsohen nga pluhuri që krijohet gjatë nxjerrjes, ngarkimit të gurit gelqeror, levizjes së makinerive në territorin e karriere ndërsa ndikimi nga gazet shkaktohet nga mjetet motorrike, eskavatorët, fadromat, kamionet dhe mjetet e tjera motorrike që levizin në karriere.

Me projekt për mbrojtjen nga pluhuri do të merren këto masa.

Për të eliminuar pluhurin që krijohet gjatë nxjerrjes dhe ngarkimit të gurit gelqeror, transportit dhe levizjes së mjeteve në shkallët e karriere, materiali që ngarkohet dhe sheshet e shkalleve do të lagën me ujë, ndërsa makinat do të mbulohen me mushama. Duke marrë në konsideratë prodhimin ditor pluhurat gjatë nxjerrjes dhe ngarkimit do të jenë minimale.

Për mbrojtjen nga gazet e motorreve dizel do të merren këto masa.

Mjetet motorrike do të jenë bashkekohore që plotesojnë standartet shteterore. Ato do të jenë të pajisura në marmita me katalizatorë për kapjen e gazeve toksike.

Megjithatë qendrat e banuara janë në një distancë relativisht të largët nga zona e shfrytëzimit, këto emetime nuk ndikojnë në to.

Gjithashtu nuk do të ketë ndikim tek punonjësit e karriere, floren dhe faunen për rreth saj. Për zbutjen e këtyre ndikimeve mbi punonjësit e karriere ata do të pajisen me mjete mbrojtëse nga pluhuri dhe gazet.

Masat teknike,

Për parandalimin e erozionit, shembjes dhe vithisjeve të ndryshme, në zonën e shfrytëzimit subjekti parashikon, çdo vit, të kryejë punimet e mëposhtme:

Pas përfundimit të shfrytëzimit që në vitin e parë të aktivitetit shfrytëzues të një pjese të shkallës së parë, në sheshet e krijuara dhe kryesisht në sheshin e lenë për këte qëllim, do të ridëpozitohen hap pas hapi në çdo vit mbetje të ndryshme të zbulimit të cilat përbehen nga depozitime deluvionale produktive;

Depozitimi i tyre bëhet me qëllim të parandalimit të erozionit të shpateve dhe për t'i paraprirë mbjelljes së bimëve dhe pemëve karakteristike të zonës;

Gjatë ushtrimit të aktivitetit të shfrytëzimit do të ruhen parametrat gjeometrike dhe gjeomekanike të shkalleve të shfrytëzimit të parashikuar në projekt;

Sistemimi, krefja dhe skarifikimi i skarpateve te shkalleve te shfrytezuara do te behet ne menyre sistematike, sipas parametrave gjeometrike te percaktuar ne pjesen perkatese te projektit;

Gjate shfrytezimit dhe ne perfundim te tij do te ruhen parametrat e pjerresise se shkalleve dhe te siperfaqeve te mbuluara per te lejuar rrjedhen normale te ujerave te rreshjeve dhe parandaluar grumbullimin dhe shpelarjen e siperfaqes se shfrytezuar dhe te mbuluar;

Masat estetike dhe ekologjike

Gjate ushtrimit te aktiviteti te tij, subjekti i licensuar do te kryeje cdo vit proceset e me poshteme:

- Sistemimin e skarpateve perfundimtare te shkalleve te shfrytezimit duke respektuar parametrat gjeomekanike dhe gjeometrike te tyre;
- Lenien e brezave mbrojtjes midis kufijeve te zones se shfrytezimit dhe siperfaqes tjeter (jashte kufirit te zones);
- Sistemimin , perpunimin dhe mbulimin e siperfaqeve horizontale te shkalleve duke i kthyer ato ne forme brezaresh;
- Krijimin e kushteve te pershtateshme per mbjelljen dhe kultivimin e bimeve dhe pemeve te ndryshme lokale;
- Mbjelljen e siperfaqeve te shkalleve me bime dhe peme , kryesisht me shkurre te ndryshme dhe bime te tjera , te cilat jane karakteristike per zonen.

l) Ndikimet me natyre nderkufitare (nese projekti ka natyre te tille).

Zhvillimi i aktivitetit nuk ka ndikime me natyre nderkufitare, zhvillohet ne Objektin “Krahes”, zona minerare nr. 347/5, Tepelene.